
Saksnr: 2020/50307-2**Saksbehandlar:** Ingvar Skeie

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Fylkesutvalet		17.09.2020
Fylkestinget		29.09.2020

Finansrapport 2. tertial 2020

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 2. tertial 2020 til orientering.

Samandrag

Fylkeskommunen si lånegjeld er 13 914,4 mill. kr. 48,1% av gjelda har rente som er bunden i meir enn eitt år. Fylkeskommunen er lite utsett for renteendringar på kort sikt. Gjennomsnittleg rentenivå for låneporteføljen er 1,68 %.

Fylkeskommunen har god likviditet, med likvide midlar på nær 3,4 mrd. kr.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
Fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

1 Rapport BCM august 2020

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkesrådmannen rapporterer til fylkestinget om finansforvaltninga etter kvart tertial. Etter utgangen av året vert det lagt fram ein rapport som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget, jfr. Kommunelova § 14-13 og Finansreglement for Vestland fylkeskommune.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Finansforvaltninga er viktig for fylkeskommunen sin økonomi. I denne saka vert det orientert om utviklinga så langt i 2020.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Ikkje relevant

Regional planstrategi: Ikkje relevant

Utvikling i rentesatsar

Det var kraftig fall i marknadsrentene i 1. tertial. Styringsrenta vart sett ned frå 1,5 % til 0 %. I 2. tertial har marknadsrentene stabilisert seg på eit rekordlågt nivå. Gradvis vert renta på fleire og fleire av fylkeskommunen sine lån justert til det nye nivået. Gjennomsnittsrenta for heile låneporteføljen har gått ned frå 2,12 % til 1,68 % i løpet av 2. tertial.

Utviklinga i lånegjeld

Følgjande oversyn viser korleis gjelda har utvikla seg i 2020:

(Beløp i tabellane oppgitt i mill. kr)

Lånesaldo 01.01	13 692,7
Nye låneopptak	500,0
Avdrag	-278,3
Saldo 31.08	13 914,4

Låneporteføljen fordeler seg slik på ulike typar lån:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	8	2 515,0	18,1 %
Obligasjonslån	13	5 525,0	39,7 %
Kommunalbanken/KLP	25	5 874,4	42,2 %
Totalt	46	13 914,4	100,0 %

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Gjeldsgrad

Ved inngangen til 2020 hadde Vestland fylkeskommune ein netto gjeldsgrad på 99,5 % av inntektene. Det er venta at gjeldsgraden vil auke til om lag 102 % i løpet av året. Behovet for låneopptak ser ut til å bli noko lågare enn i opphavleg budsjett. Men på den andre sida ventar ein også lågare nominell inntektsvekst. Dette heng saman med lågare skattevekst / lågare løns- og prisvekst. Dermed er det grunn til å tru at gjeldsgraden likevel vil bli om lag 102 %.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det sagt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

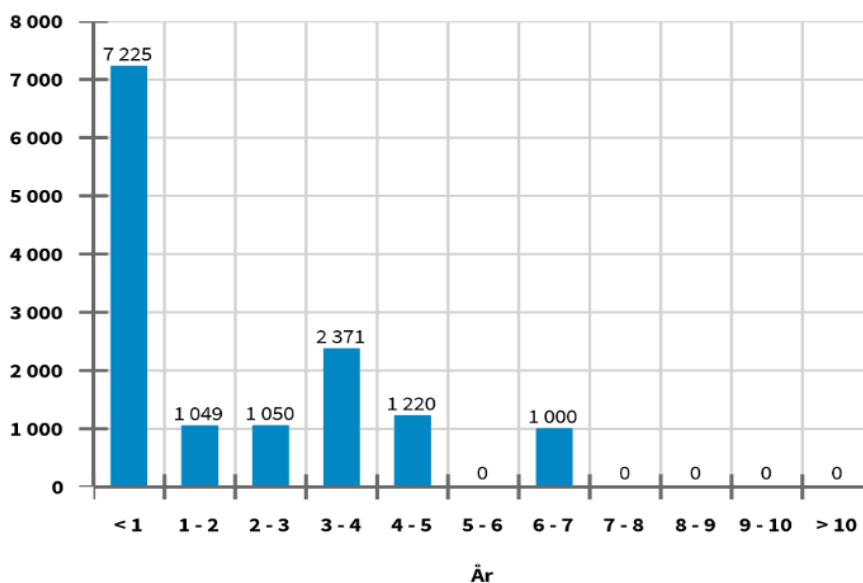
Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente. Ein har sett grensa ved 1 år, slik at berre lån som har meir enn 1 år igjen av bindingstida vert definerte som fastrentelån. Den 30. august var det to lån som kom under grensa for 1 år attverande bindingstid. Dette medverka til at andelen lån med fast rente har gått litt ned frå 1. til 2. tertial. Av tabellen går det fram at 48,1 % av gjelda har fast rente. Fylkesrådmannen meiner elles at det no kan vere ei gunstig tid til å binde renta på lån.

	1. tertial Lånesaldo	Andel	2. tertial Lånesaldo	Andel
Lån med fast rente	6 875	50,9 %	6 689	48,1 %
Lån med flytande rente	6 643	49,1 %	7 225	51,9 %
Totale lån	13 518	100,0 %	13 914	100,0 %

Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal i følgje reglementet vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Ved utgangen av august var gjennomsnittleg rentebindingstid 1,9 år.

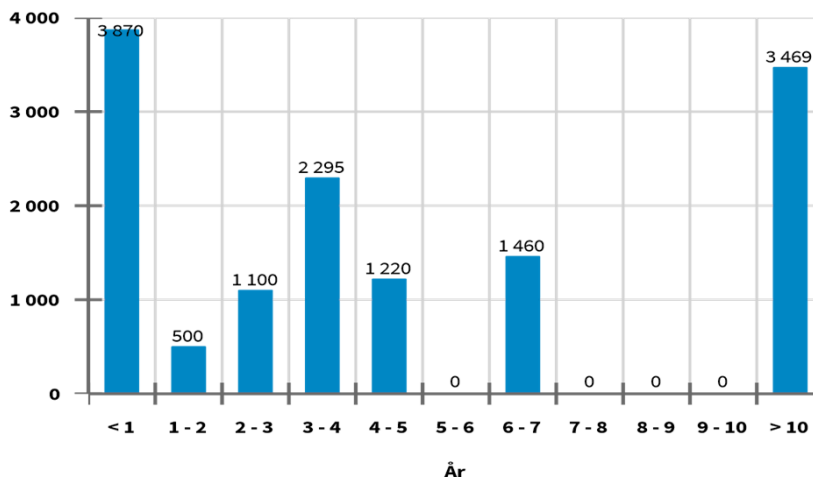
Grafen nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 51,9 % av porteføljen vil få regulert renta i løpet av første året. I løpet av dei 3 næraste åra vil 67 % av dagens låneportefølje få fastsett ny rente.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen vere diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjere meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen.

Grafen nedanfor gjev oversyn over kor stor del av låneporteføljen som har forfall kvart år.

Vestland fylkeskommune hadde pr. 31. august 8 sertifikatlån. For 2 av sertifikatlåna har ein inngått «rulleringsavtale» med DNB. Dvs. at banken har teke på seg å fornye låna ved kvart forfall, vanlegvis over ein periode på 3 år. I denne perioden kan ein vere rimeleg trygg på at låna vil bli refinansierte.

Obligasjonslåna har løpetider på 5–10 år. Dei fleste kommunalbanklåna har løpetider på 10-30 år. Eit måltal på løpetid er gjennomsnittleg kapitalbinding, som no er 5,9 år. Det vil seie at det i gjennomsnitt tek 5,9 år før låna i porteføljen må refinansierast.

I tabellen nedanfor er ein spesifikasjon av alle lån som har forfall dei neste 12 månadene:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
25.09.2020	Sertifikat 25.10.2019 - 25.09.2020	350	
19.10.2020	Sertifikat 18.11.2019 - 19.10.2020	400	
30.10.2020	Sertifikat 30.07.2020 - 30.10.2020	345	Rulleringsavtale
13.11.2020	Sertifikat 14.11.2019 – 13.11.2020	100	Avdrag
25.11.2020	Sertifikat 25.08.2020 - 25.11.2020	340	Rulleringsavtale
27.11.2020	Sertifikat 29.11.2019-27.11.2020	180	
30.11.2020	Obligasjon 2015/2020	200	
26.02.2021	Obligasjonslån 2016/2021	475	
19.05.2021	KBN sertifikatvilkår 19.05.2020 - 19.05.2021	500	
27.08.2021	KBN sertifikatvilkår 27.08.20 -27.08.21	300	
30.08.2021	Kommunalbanken 2011/2021	280	
30.08.2021	Obligasjonslån 2016/2021	400	
Total		3 870	

I tillegg til sertifikatlåna, er det 4 langsiktige lån som forfell det neste året. Oppstillinga ovanfor avdekkar at i slutten av august neste år er det tre lån på til saman 980 mill. kr som har forfall i løpet av få dagar. For å minimere refinansieringsrisikoen, kunne det vore ønskeleg med noko betre spreing av forfalla. Men med den likviditeten fylkeskommunen har, er det ikkje kritisk om det skulle vise seg vanskeleg å få refinansiert eit lån på ein gitt dato.

Likvidar

Ein kan gje følgjande oversyn over likvide midlar ved utgangen av august:

	mill. kr
Ordinære bankinnskot	1 297
Bankinnskot bundne midlar	594
Plasseringskonto	1 257
Obligasjonsfond	211
Sum innskot og plasseringar	3 359

Ved utgangen av 1. tertial hadde fylkeskommunen i overkant av 4 mrd. kr i likvide midlar. Sjølv om likviditeten no har gått ned til knapt 3,4 mrd. kr, må ein framleis kunne seie at fylkeskommunen har svært god likviditet. August er ein av månadene i året då ein må rekne med å ha dårlegast likviditet, sidan ein ikkje får rammetilskot og lite av skatteinnbetalingar den månaden. Det er budsjettert med bruk av over 500 mill. kr av fondsmidlar til finansiering av investeringar i 2020. Dette tilseier og at likviditeten skal gå ned gjennom året.

Avkastninga på bankinnskota er knytt til pengemarknadsrenta (3 mnd. Nibor). Pengemarknadsrenta har gått frå 1,85 % ved inngangen av året til 0,23 % i slutten av august. I gjennomsnitt har annualisert avkastning på fylkeskommunen sine bankinnskot vore 1,46 % så langt i år.

I tillegg til bankinnskot har fylkeskommunen 211 mill. kr plassert i to obligasjonsfond. Det har vore turbulente tider for fonda dei siste månadene. Avkastninga i det eine fondet har vore på nivå med fylkeskommunen sine bankinnskot, medan det andre fondet har gjeve dårlegare avkastning denne perioden.

Renterisiko

Eit viktig spørsmål er korleis fylkeskommunen sine netto renteutgifter vil endre seg ved endringar i rentenivået. Nedanfor er vist korleis ein renteauke på 1 prosentpoeng vil slå ut både på kort og litt lengre sikt.

Med dei låna ein hadde pr. 31. august, vil ein renteauke på 1% medføre auke i renteutgifter på 46,6 mill. kr dei første 12 månadene. Renter av bankinnskot, utlån og rentekompensasjon vil auke med om lag same summen. Ein ser at første året vil endringar i rentenivået ikkje gje nemnande utslag på netto renteutgifter.

Om ein ser fram til 2024, vil mange av låna med fast rente ha fått fastsett ny rentesats. Utslaga blir då større. I tabellen er det vist ein auke i netto renteutgifter på nær 70 mill. kr. Dette er rekna ut med dei låna ein har pr. dags dato. I følgje økonomiplanen skal gjelda innan den tid auke med fleire mrd. kr. Utslaget vil bli større når ein tek med nye lån. I tillegg er det venta at likvide midlar vil gå ned etter kvart som ein nyttar fondsmidlar.

Verknad av renteauke 1 prosentpoeng i mill. kr	2020-21	2024
Renteutgifter	46,3	117,8
Renteinntekter og rentekompensasjon	-45,9	-48,0
Netto	0,4	69,8

Konklusjon

Det er ikkje avdekka nokon avvik frå finansreglementet i 2. tertial 2020.

Som vedlegg til saka følgjer ein rapport frå Bergen Capital Management. Her kan ein finne meir detaljerte opplysningar om låneporteføljen.